

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ
«ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ № 55 м. ДНІПРО»**

НАКАЗ

28.10.2021

№ 1046 – од

м. Дніпро

Про затвердження Положення
про моніторинг якості освіти
та освітньої діяльності

Відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 41 ч. 2), Порядку проведення моніторингу якості освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 16 січня 2020 року № 54, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 154/34437, наказу МОН «Про затвердження методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти» від 30.11.2020 №1480, протоколу педагогічної ради №2 від 26.10.2021р., з метою підвищення якості освіти, активізації й удосконалення діяльності закладу, ефективності управління освітнім процесом,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та ввести в дію "Положення про моніторинг якості освіти та освітньої діяльності в Державному закладі професійної (професійно-технічної) освіти «Вище професійне училище № 55 м. Дніпро» (додається).
2. Русских І.В., заступнику директора з навчально-виробничої роботи, забезпечити публічний доступ до тексту Положення через офіційний сайт закладу.
3. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

В.о.директора

Тетяна МЕЛЬНИК

Ознайомлені:

Інна РУССКИХ

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
Протокол № 2 від 26.10.2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ № 1046 від 28.10.2021р.
В.о. директора ВПУ № 55 М.ДНІПРО

Тетяна МЕЛЬНИК

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ОСВІТИ
В ДЕРЖАВНОМУ ЗАКЛАДІ ПРОФЕСІЙНОЇ
(ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ
«ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ № 55 М. ДНІПРО»**

**Положення
про моніторинг якості освіти
в Державному закладі професійної (професійно-технічної) освіти
«Вище професійне училище № 55 м. Дніпро»**

1. Загальні положення

1.1. Дане Положення регламентує порядок, процедуру і форми проведення контролю якості освітнього процесу на рівні закладу освіти у вигляді моніторингу (далі — моніторинг).

1.2. Нормативною основою моніторингу оцінки якості освітнього процесу є Конституція України, Закон України «Про освіту», Закон України «Про загальну середню освіту», Закон України «Про професійну освіту» інші закони, Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні», «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти», акти Президента України, Кабінету Міністрів України, накази МОН, розпорядження голів обласної, міської, районної держадміністрацій, положення про рейтингову оцінку професійної діяльності викладачів, класних керівників, Програма розвитку закладу освіти.

Дане Положення спрямоване на підвищення якості освіти, активізацію й удосконалення діяльності закладу освіти.

1.3. Моніторинг — це форма організації, збору, системного обліку та аналізу інформації про організацію і результати освітнього процесу для ефективного вирішення завдань управління якістю освіти.

1.4. Внутрішній моніторинг діяльності є складовою частиною системи освітнього моніторингу, яка передбачає збирання (первинні дані), оброблення (аналіз і оцінка якості освіти), зберігання (формування і ведення бази даних) та розповсюдження інформації про стан освіти (адресне забезпечення користувачів статистичною й аналітичною інформацією), прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й основних тенденцій її розвитку, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення якості надання освітніх послуг закладом та ефективності функціонування освітнього процесу в цілому.

1.5. Моніторингові дослідження проводяться робочою й моніторинговою групами.

1.6. Положення узгоджується методичною комісією закладу освіти та затверджується на засіданні педагогічної ради.

1.7. Дане Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу.

1.8. Мета проведення моніторингу:

- виявлення та відстеження тенденцій розвитку якості освіти у закладі освіти;
- встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям;
- оцінювання причин відхилень від цілей.

1.9. У цьому положенні використовуються такі терміни:

Моніторинг – це спеціально організований, постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами, відстеження ходу будь-яких процесів за чітко визначеним показником.

Моніторинг в освіті – це система збирання, обробки, зберігання і розповсюдження інформації про освітню систему або окремі її компоненти, яка орієнтована на інформаційне забезпечення

управління, що дозволяє робити висновки про стан об'єкта у будь-який момент часу і дає прогноз її розвитку.

Призначення моніторингу – забезпечити всіх учасників освітнього процесу зворотним зв'язком, що дозволяє вносити послідовні зміни в хід реалізації освітньої програми з метою підвищення якості її результатів.

Якість освіти – інтегральна характеристика системи освіти, яка відображає ступінь відповідності досягнутих реальних освітніх результатів та умов освітнього процесу нормативним вимогам, соціальним і особистісним очікуванням.

1.11. Моніторинг проводиться відповідно до таких принципів:

- систематичності та послідовності;
- доцільності;
- прозорості моніторингових процедур та відкритості;
- безпеки персональних даних;
- об'єктивності одержання та аналізу інформації під час моніторингу;
- відповідального ставлення до своєї діяльності суб'єктів, які беруть участь у підготовці та проведенні моніторингу.

1.12. Об'єктом моніторингу є система організації освітнього процесу в закладі освіти.

1. Освітнє середовище:

- контингент тих, хто навчається;
- кадрове (педагогічне) забезпечення освітнього процесу.

2. Ті, хто навчаються:

- ступінь адаптації до навчання здобувачів освіти навчальних груп;
- рівень навченості (з усіх предметів);
- рівень вихованості здобувачів освіти;
- рівень роботи з обдарованими учнями;
- модель випускника, рівень її досягнення здобувачами освіти (за ступенями навчання).

3. Педагогічні працівники (і класні керівники):

- рівень професійної компетентності;
- якість і результативність педагогічної роботи;
- рівень інноваційної діяльності;
- аналіз педагогічних труднощів (через анкетування);
- самоосвітня діяльність.

4. Освітній процес:

- відомості про виконання всеобучу;
- аналіз стартового, проміжного та підсумкового контролю за рівнем навчальних досягнень здобувачів освіти.

5. Соціально-психологічний супровід освітнього процесу:

- соціальний паспорт групи;
- психологічна діагностика;
- профілактична робота.

6. Здоров'язберігаючий аспект, безпека життєдіяльності, охорона праці.

II. Суб'єкти, які беруть участь у підготовці та проведенні моніторингу

2.1. Участь у підготовці та проведенні моніторингу беруть:

- суб'єкти, які проводять моніторинг (педпрацівники);
- суб'єкти, які здійснюють методичний супровід моніторингу;

- суб'єкти, які залучаються до опитування, спостереження або виконання письмових робіт (завдань) моніторингу на етапі проведення дослідження (далі – учасники дослідження).

2.2. Суб'єктами моніторингу виступають:

- робоча і моніторингова групи,
- адміністрація закладу освіти,
- органи учнівського самоврядування,
- батьківська громада.

2.3. Ініціаторами моніторингу є адміністрація закладу освіти, лідери учнівського самоврядування.

2.4. Суб'єктами, які здійснюють методичний супровід моніторингу, виступають:

- методична рада,
- адміністрація закладу.

2.5. Учасниками дослідження є:

- здобувачі освіти закладу;
- педагогічні працівники;
- батьки, інші законні представники здобувачів освіти.

III. Форми та методи моніторингу

3.1. Основними формами моніторингу є:

- самооцінювання власної діяльності педагогами, здобувачами освіти, адміністрацією;
- внутрішня оцінка діяльності адміністрацією, керівниками груп тощо;
- зовнішнє оцінювання діяльності органами управління освітою.

3.2. Методи моніторингу:

- метод спостереження;
- метод анкетування;
- метод ранжування;
- метод бесіди;
- метод соціометричного вибору.

3.3. Напрями моніторингу:

До основних напрямків моніторингу належать:

- дотримання законодавства у сфері освіти;
- оснащеність освітнього процесу;
- рівень навчальних досягнень;
- організація превентивної освіти молоді;
- професіоналізм педагогічних працівників;
- організація управлінської діяльності;
- ефективність виховних систем;
- виконання регіонального замовлення;
- забезпечення доступності середньої загальної освіти та професійної освіти.

3.4. Моніторинг якості системи освіти, організований згідно з обраними напрямками, використовує різні види вимірювань: педагогічні, дидактичні, соціологічні, психологічні, медичні, санітарно-гігієнічні, демографічні, статистичні та ін.

IV. Процедура підготовки та проведення моніторингу

Функціональні обов'язки учасників моніторингу.

4.1. Адміністрація закладу освіти:

- розробляє і втілює внутрішню систему моніторингу якості освіти і виховання;
- устанавлює і затверджує порядок, періодичність проведення моніторингових досліджень;

- визначає шляхи подальшого розвитку закладу освіти.
- 4.2. Робоча група (координатор, інструктор, консультант):
- планує, розробляє Програму (формулює проблеми, що досліджуватимуться; визначає мету та завдання моніторингу; розраховує і формує вибірки, визначає критерії і показники оцінювання результатів дослідження тощо);
  - ініціює дослідження;
  - координує, проводить моніторингові дослідження.
- 4.3. Моніторингова група (статист, експерт):
- збирає інформацію;
  - вивчає інформацію;
  - аналізує результати моніторингу;
  - узагальнює результати моніторингу;
  - веде облік результатів моніторингу;
  - оприлюднює на сайті;
  - розробляє рекомендації з усунення виявлених недоліків.
- 4.4. Класний керівник:
- проводить контроль за всеобщем кожного здобувача освіти;
  - своєчасно доводить підсумки до відома батьків;
  - своєчасно подає інформацію для моніторингу.
- 4.5. Веклалач:
- визначає й аналізує рівень навчальних досягнень здобувачів освіти з предметів за результатами тестування, контрольних зрізів, підсумків за семестри, навчальний рік;
  - визначає шляхи підвищення навчальних досягнень здобувачів освіти;
  - своєчасно подає інформацію для моніторингу.
5. Форми проведення моніторингу:
- 5.1. безпосереднє одержання інформації від учасників дослідження (за допомогою спостереження, інтерв'ювання тощо);
- 5.2. опосередковане одержання інформації від учасників дослідження (у письмовій та/або електронній формі, із залученням експертів тощо);
- 5.3. одержання інформації без залучення учасників дослідження (за допомогою вивчення документації, статистичної або оперативної інформації тощо).
- Моніторинг може проводитися з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, у тому числі дистанційно. Під час проведення дослідження можуть використовуватися фронтальна, групова або індивідуальна робота учасників дослідження.
6. Програма розробляється робочою групою. Програма оприлюднюється у будь-який спосіб, визначений суб'єктом моніторингу та узгоджений з ініціатором моніторингу (за його наявності).
7. У Програмі визначаються мета і завдання, суб'єкти, об'єкт(и), форми та методи, індикатори, умови (у тому числі місце проведення), процедури проведення відповідного моніторингу, порядок визначення результатів моніторингу, строки та форми узагальнення результатів моніторингу, а також оприлюднення результатів моніторингу (інформування про них). До Програми додається графік проведення моніторингу. Програма розробляється на основі науково обґрунтованої методології з урахуванням вікових особливостей учасників моніторингу.
8. Моніторинг проводиться в терміни, визначені у Програмі. При визначенні термінів проведення моніторингу суб'єкт моніторингу враховує можливі ризики, пов'язані з надмірним навантаженням на здобувачів освіти та педагогічних працівників внаслідок збігу кількох контрольних-вимірювальних заходів (зовнішнє незалежне оцінювання, державна підсумкова атестація тощо).

9. Моніторинг проводиться державною мовою, крім випадків, коли для досягнення цілей моніторингу доцільним є його проведення іноземною мовою, яка вивчається у закладі. Проведення моніторингу іншою мовою, крім державної, має бути обґрунтовано в Програмі.

V. Участь у моніторингу

5.1. Участь учасників освітнього процесу в внутрішньому моніторингу якості освіти є добровільною.

5.2. При проведенні моніторингу перелік учасників дослідження (із зазначенням категорій учасників освітнього процесу та їх чисельності) оприлюднюється не пізніше, ніж за десять днів до початку його проведення, у будь-який спосіб, визначений суб'єктом моніторингу та узгоджений з ініціатором моніторингу (у разі потреби).

5.3. При проведенні моніторингу адміністрація закладу освіти створює належні умови для його проведення, зокрема надають необхідні приміщення, матеріально-технічні ресурси, забезпечують розумне пристосування для осіб з особливими освітніми потребами (у разі потреби), вносять необхідні зміни до графіку освітнього процесу.

5.4. Організація роботи щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на заступника директора з навчально-виробничої роботи закладу освіти.

5.5. Робота з проведення внутрішнього моніторингу здійснюється методичними комісіями закладу освіти.

5.6. Загальне керівництво щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на адміністрацію закладу освіти.

5.7. Педагог має можливість обрати один із запропонованих видів моніторингу.

5.8. Моніторингові дослідження викладач координує та узгоджує з адміністрацією, головою методичної комісії.

5.9. Для проведення моніторингових досліджень використовуються тільки апробовані технології (інструментарії).

5.10. Педагогічні працівники несуть відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу, зазначених у даному Положенні протягом всієї своєї діяльності.

5.11. Результати моніторингових досліджень педагогів узагальнюються за формою, затвердженою педагогічною радою та погодженою методичною комісією. Узагальнення моніторингових досліджень на рівні закладу освіти проводить методист.

5.12. Аналіз та обговорення підсумків моніторингових досліджень проводиться щороку на засіданнях методичної комісії та педагогічної ради.

5.13. Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року, а підсумкові – протягом періоду навчання здобувачів освіти, з якими проводився моніторинг.

5.14. Моніторинг може проводитись як під час освітнього процесу, так і в позаурочний час.

5.15. Проведення моніторингових досліджень здійснюється у 3 етапи:

I етап – підготовчий, передбачає постановку мети, визначення об'єкта спостереження, встановлення термінів проведення моніторингу, вивчення відповідної літератури, підбір інструментарію.

II етап – практичний: збір інформації через проведення співбесід, тестувань, анкетувань, відвідування уроків, проведення контрольних, тестових робіт, позакласних заходів.

III етап – аналітичний: аналіз і систематизація інформації, розробка рекомендацій та пропозицій, формування висновків.

5.16. Учасники дослідження повинні:

- дотримуватися вимог проведення моніторингу, про які вони були поінформовані;

- виконувати інструкції осіб, які проводять моніторинг, щодо процедури моніторингу;
- виконувати завдання, оформляти виконану роботу згідно із правилами, визначеними в інструкції до неї;
- після завершення часу, відведеного для виконання письмової роботи (завдання), повернути матеріали моніторингу особам, які проводять моніторинг;
- дотримуватися правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності; виконувати роботу (завдання) на робочому місці, визначеному суб'єктом моніторингу.

- 5.17. Учасникам дослідження, які залучені до проведення моніторингу, забороняється:
- приносити до місця проведення моніторингу небезпечні предмети і речовини, що становлять загрозу для життя і здоров'я людини;
  - заважати іншим учасникам дослідження виконувати письмову роботу (завдання);
  - спілкуватися в будь-якій формі з іншими учасниками моніторингу протягом часу, відведеного для виконання письмової роботи (завдання), якщо інше не передбачено Програмою;
  - псувати майно установи чи організації, в приміщенні яких проводиться моніторинг, чи майно осіб, які перебувають у цьому приміщенні;
  - виносити за межі місця проведення моніторингу матеріали моніторингу (якщо процедурою моніторингу, визначеною в Програмі, передбачено збереження конфіденційності матеріалів моніторингу);
- 5.18. У разі порушення учасником вимог проведення зовнішнього моніторингу, внаслідок чого може бути поставлено під сумнів надійність результатів моніторингу, учасник не допускається до проведення моніторингу або видаляється з місця проведення моніторингу.

Якщо порушення виявлено під час або після проведення моніторингу, робота учасника виключається з розгляду суб'єктом моніторингу.

VI. Результати моніторингу

- 6.1. Підсумки моніторингу підводяться двічі на рік (за результатами I семестру, навчального року).
- 6.2. Підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах.
- 6.3. Дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на нарадах при директорі, засіданнях методичних комісій, педрадах.
- 6.4. За результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи.

VII. Контроль за проведенням моніторингу

- 7.1. Контроль за проведенням моніторингу здійснює адміністрація закладу освіти.
- 7.2. Періодичність проведення моніторингових досліджень визначається адміністрацією закладу.
- 7.2.1. Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації.
- 7.2.2. Особи, які організують моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних моніторингу, їх аналіз та використання, поширення результатів.
- 7.2.3. З урахуванням змін, що відбуваються в освіті, можливий перегляд системи показників моніторингу та вдосконалення методів і напрямків досліджень.
- 7.3. За результатами моніторингу готуються аналітичні матеріали. Зазначені матеріали включають аналітичну інформацію та пропозиції з питань, вирішення яких знаходиться в компетенції органів управління освітою.
- 7.4. Моніторинг передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання, використання інформації. Зберігання та оперативне використання інформації здійснюється за допомогою електронного зв'язку й регулярного поповнення електронних баз даних.

VIII. Дане Положення може підлягати доповненню або змінам за рішенням педагогічної ради Державного закладу професійної (професійно-технічної) освіти «Вище професійне училище № 55 м. Дніпро».